

Бесчастна Д. О., Гуртовий Ю. В., Цимбал А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (м.Дніпро)

**СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ
ПІДПРИЄМСТВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

У сучасній економічній системі суб'єкт господарювання в результаті здійснення підприємницької діяльності отримує певний фінансовий результат. Залежно від співвідношень між доходами і витратами розрізняють декілька фінансових результатів: якщо надходження після оподаткування перевищують витрачені кошти, то підприємство отримує прибуток, якщо навпаки – збиток. Але кінцевою метою діяльності будь-якого підприємства є максимізація прибутку та пошук шляхів його збільшення, за виникнення збитків – встановлення їх причин та джерел покриття.

Дослідження фінансового результату підприємств Дніпропетровської області з 2010 по 2017 рр. свідчить, що фінансовий результат є підсумковим показником, на який впливають безліч факторів: як макроекономічних (державне регулювання, ставки податків, геополітична ситуація), так і мікроекономічних (обсяги виробництва, собівартість продукції, ефективність використання ресурсів на підприємстві). За досліджуваний період сальдо фінансового результату було як позитивним, так і негативним. Беручи до уваги збільшення сукупного прибутку підприємств регіону та зменшення їх сукупних збитків протягом 2016–2017 рр., маємо тенденцію до покращення розвитку суб'єктів підприємництва. Великі підприємства все ще залишаються основними в розвитку економіки України в цілому та Дніпропетровської області зокрема. Так, у 2017 році ступінь нерівномірності розподілу прибутку між підприємствами, визначений за коефіцієнтом Джині, тільки збільшився з 0,68 до 0,75.

Хоча великі підприємства концентрують більше 90% сукупних прибутків, проте мають не найбільші темпи його приросту: середній темп приросту прибутків для великих підприємств становить 25,53%, для малих – 34,89%. Якщо для перших таке становище, можливо, пов'язане з монополістичним впливом на ринок, віддачею від масштабу і меншими витратами на виробництво продукції, то для других це може бути викликано підтримкою розвитку малого бізнесу, спрощенням ведення поточного бухгалтерського обліку, заміною податків і зборів єдиним податком. Лише малі та мікропідприємства змогли у 2015 році збільшувати далі свої прибутки. Загалом для економіки країни позитивною виявилася діяльність більше великих та малих підприємств, ніж середніх.

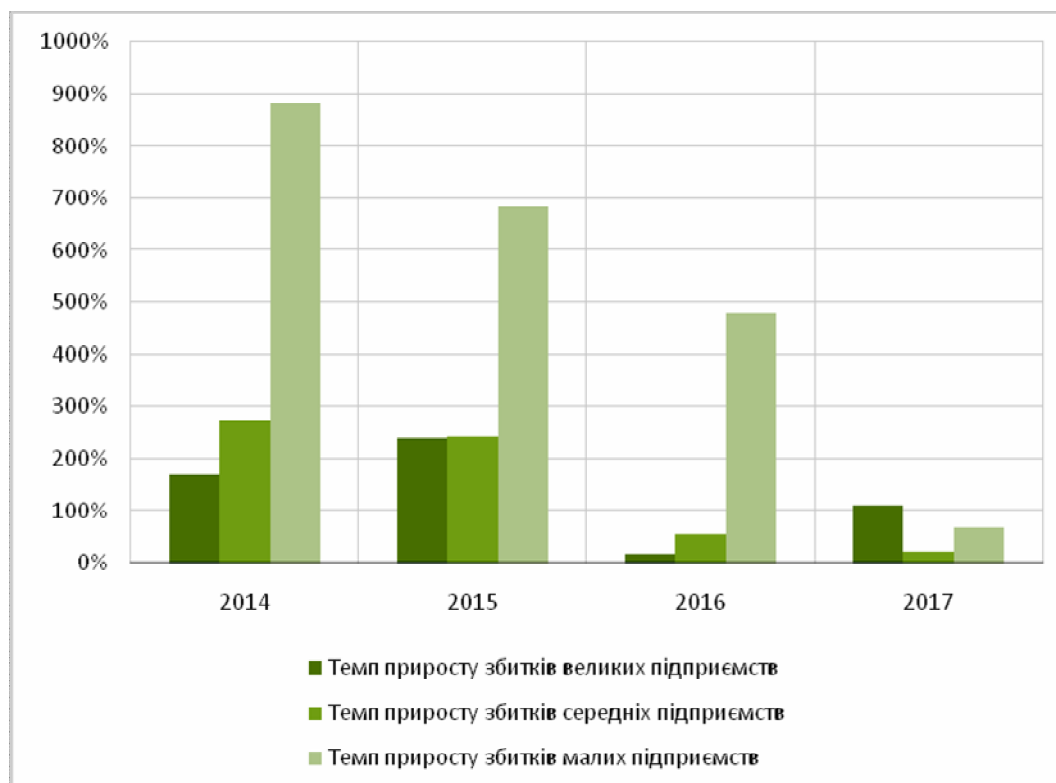

Рис. 1. Динаміка фінансового результату підприємств Дніпропетровської області у 2014–2017 роках
(складено автором за даними [1])

Видами економічної діяльності, в яких підприємства отримали найбільші частки прибутків у 2017 році, є промисловість, оптова торгівля та сільське господарство.

Рис. 2. Розподіл прибутку підприємств за видами економічної діяльності у 2017 році
(складено автором за даними [1])

Видами економічної діяльності, в яких підприємства отримали найбільші збитки, є промисловість (25,92% усіх збитків), оптова торгівля (4,49%) та операції з нерухомим майном (2,15%)

В сучасних умовах, особливо у період економічних криз, ведення господарської діяльності є складним і ризиковим як для великих, так і для малих підприємств. Так, суб'єкти великого підприємництва Дніпропетровської області зайняли монопольне становище на багатьох ринках і розподіляють прибутки між собою, в той час, як малі отримують незначну частку сукупних прибутків по області. Але вони мають позитивні показники темпу середньорічного зростання, які на 9,36% більші за відповідний показник для великих підприємств. Тому завданнями в довгостроковій перспективі для уряду країни в цілому та виконавчої влади Дніпропетровської області, зокрема має стати подальше стимулювання розвитку малих та мікропідприємств підприємств, антикризові заходи для середніх за розмірами підприємств та контроль і сприяння подальшому функціонування великих підприємств.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ukrstat.gov.ua

К. е. н. Бикова В. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Об'єктна орієнтація управління на ефективність розвитку підприємництва обумовлюється переходом від екстенсивного шляху розвитку економічних процесів до якісних змін в умовах обмеженості економічних ресурсів.

Згідно Академічного тлумачного словника української мови, «розвиток – ... процес, в результаті якого відбувається зміна якості чого-небудь, перехід від одного якісного стану до іншого, вищого...», а протилежний процес, тобто «... поступове погіршення, втрата якихось якостей, властивостей; занепад...» визначається як деградація [7]. Це означає, що розвиток підприємництва передбачає виключно позитивні зрушення. При цьому ступінь інтенсифікації таких зрушень і може бути визначений їх ефективністю.

Як зазначено у [2], ефективність розвитку як процес можна розглядати з чотирьох позицій: організаційної ефективності; узгодженості та взаємодії; проміжних результатів та ефективності окремих ланок та стадій; загальної результативності. Такий підхід є цілком виправданим, зважаючи на пріоритетність функції організації у процесі управління розвитком, необхідність врахування